

Sygn. akt **I 1 C 1099/21 upr.**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny Sekcja ds. rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2021 roku w Gdyni

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.**

przeciwko **Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G.**

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powódki (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.** na rzecz pozwanej **Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G.** kwotę **3.617,00 złotych** (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt **I 1 C 1099/21 upr.**

UZASADNIENIE

(wyroku z dnia 1 grudnia 2021 roku – k. 174)

Powódka (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. domagała się od pozwanej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. zapłaty kwoty 11.831,49 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od wskazanych w pozwie kwot częściowych składających się na roszczenie główne.

Wartość przedmiotu sporu stanowiła łączna suma kosztów kredytu poniesionego przez kredytobiorcę w czasie faktycznego trwania umowy kredytowej, podlegających zwrotowi z tytułu sankcji kredytu darmowego w związku z dwiema zawartymi z pozwaną umowami pożyczki.

Legitymację procesową powódka wywodziła z umowy przelewu wierzytelności zawartej z konsumentem, a także udzielonego jej przez konsumenta pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego.

(pозew – k. 3-7)

Pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o oddalenia powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zarzuciła powódce brak legitymacji czynnej, przedawnienia roszczenia, naruszenie art. 5 k.c., a także zaprzeczyła, aby zawarte z konsumentem umowy zawierały opisane w pozwie naruszenia ustawy o kredycie konsumenckim.

(sprzeciw – k. 34-54)

Stan faktyczny:

Dnia 15 czerwca 2012 roku doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...) pomiędzy pozwaną Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. w G. a B. B..

Umowa została zawarta na okres od dnia 15 czerwca 2012 roku do 11 czerwca 2017 roku.

Całkowita kwota kredytu wynosiła 29.500,00 zł. Oprocentowanie kredytu było zmienne i w dniu zawarcia umowy wynosiło 19 % w skali roku. Pożyczka miała zostać wypłacona na wskazany w umowie rachunek.

W ust. 12 umowy określono rzeczywistą roczną stopę oprocentowania kredytu na 26,34 % oraz całkowitą kwotę do spłaty w dniu zawarcia umowy na 48.507,03 zł wraz z podaniem założeń, w oparciu o które ją wyliczono.

Szacowany całkowity koszt kredytu określono w punkcie 17. umowy na kwotę 19.007,03 zł.

Prowizja za udzielenie pożyczki wynosiła 2.655,00 zł. Oprócz niej pożyczkobiorca został obciążony opłatą przygotowawczą w kwocie 20,00 zł.

W punkcie 30. umowy wskazano, że pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części pożyczki przed terminem określonym w umowie, poprzez dokonanie spłaty w kasie osobiście lub na wskazany w umowie rachunek bankowy. W przypadku spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy dokonane wpłaty zostaną zaliczone na poczet spłaty kapitału w taki sposób, że spłata zostanie przeznaczona w pierwszej kolejności na poczet najbliższej wymagalnej raty w kwocie odpowiadającej jej wysokości pomniejszonej o odsetki za okres od dnia dokonania wcześniejszej spłaty do dnia wymagalności raty oraz w dalszej kolejności na spłatę kapitału (szczegółowy sposób zaliczeń wskazano w umowie). Postanowiono również, że pożyczkobiorca poprzez złożenie oświadczenia stanowiącego załącznik nr 5 do umowy może złożyć odmienną dyspozycję spłaty. Rozliczenie z pożyczkobiorcą z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu nastąpi w terminie 14 dni od dokonania spłaty.

W punkcie 29. umowy pożyczki wskazano, że pożyczkobiorca ma prawo do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od zawarcia umowy bez podania przyczyny odstąpić od niej. Wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy stanowił załącznik nr 4 do umowy.

Umowa zawarta została według wzorca umownego stosowanego przez pozwaną oznaczonego jako „P/U/K./1.2”.

(dowód: umowa – k. 81-88)

Zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 3 Regulaminu wypłata pożyczki/kredytu następowała m.in. po zapłacie należnych prowizji i opłat.

(dowód: regulamin – k.89-95)

Dnia 11 kwietnia 2014 roku B. B. (2) dokonała całkowitej spłaty pożyczki.

(fakt bezsporny, także raport BIK, k. 35)

Na podstawie umowy cesji z dnia 18 marca 2021 roku B. B. (2) przelała na pozwanego wierzycielności pieniężne wynikające ze wskazanej powyżej umowy, w tym wierzycielności mogące wynikać z zastosowania art. 45 ustawy

o kredycie konsumenckim. Umowa została opatrzona własnoręcznym podpisem cedenta i reprezentującego cesjonariusza.

W dniu 16 marca 2021 roku B. B. udzieliła powódce pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia wynikającego z art. 45 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, przewidującego sankcję tzw. kredytu darmowego oraz do jego dalszego wykorzystania w kontaktach z właściwymi podmiotami zarówno w postępowaniu przedsądowym, jak i w postępowaniu sądowym, w szczególności poprzez przesłanie złożonego oświadczenia do kredytodawcy.

(dowód: umowa cesji, k. 36; pełnomocnictwo – k. 40)

Pismem z dnia 29 marca 2021 roku powódka – w imieniu B. B. (4) – złożyła pozwanej oświadczenie o skorzystaniu z sankcji tzw. kredytu darmowego na podstawie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim.

Jednocześnie powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 9.737,44 zł – w terminie nie dłuższym niż 7 dni.

(dowód: oświadczenie – k. 38-39., potwierdzenie nadania – k. 43)

Dnia 29 marca 2021 roku pozwana dokonała całkowitego rozliczenia pożyczki w związku z jego wcześniejszą spłatą.

(fakt bezsporny, rozliczenie, k. 37)

Dnia 14 listopada 2013 roku doszło do zawarcia umowy pożyczki nr (...) pomiędzy pozwaną Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo-Kredytową im. F. S. w G., a S. D. (1).

Umowa została zawarta na okres od dnia 14 listopada 2013 roku do dnia 11 maja 2018 roku.

Całkowita kwota kredytu wynosiła 15.000,00 zł. Oprocentowanie kredytu było zmienne i w dniu zawarcia umowy wynosiło 15,5 % w skali roku. Pożyczka miała zostać wypłacona na wskazany w umowie rachunek.

W ust. 12 umowy określono rzeczywistą roczną stopę oprocentowania kredytu na 28,29 % oraz całkowitą kwotę do spłaty w dniu zawarcia umowy na 23.435,21 złotych wraz z podaniem założeń, w oparciu o które ją wyliczono.

Szacowany całkowity koszt kredytu określono w punkcie 17. umowy na kwotę 8.435,21 zł.

Prowizja za udzielenie pożyczki wynosiła 1.200,00 zł. Oprócz niej pożyczkobiorca został obciążony opłatą przygotowawczą w kwocie 40,00 zł.

Pożyczkobiorca zobowiązany był także do zapłaty kwoty 1.296,00 złotych tytułem przystąpienia do grupowego ubezpieczenia.

W punkcie 30. umowy wskazano, że pożyczkobiorca ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części pożyczki przed terminem określonym w umowie, poprzez dokonanie spłaty w kasie osobiście lub na wskazany w umowie rachunek bankowy. W przypadku spłaty pożyczki przed terminem określonym w umowie w braku odmiennej dyspozycji pożyczkobiorcy dokonane wpłaty zostaną zaliczone na poczet spłaty kapitału w taki sposób, że spłata zostanie przeznaczona w pierwszej kolejności na poczet najbliższej wymagalnej raty w kwocie odpowiadającej jej wysokości pomniejszonej o odsetki za okres od dnia dokonania wcześniejszej spłaty do dnia wymagalności raty oraz w dalszej kolejności na spłatę kapitału (szczegółowy sposób zaliczeń wskazano w umowie). Postanowiono również, że pożyczkobiorca poprzez złożenie oświadczenia stanowiącego załącznik nr 5 do umowy może złożyć odmienną dyspozycję spłaty. Rozliczenie z pożyczkobiorcą z tytułu wcześniejszej spłaty kredytu nastąpi w terminie 14 dni od dokonania spłaty.

W punkcie 29. umowy pożyczki wskazano, że pożyczkobiorca ma prawo do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od zawarcia umowy bez podania przyczyny odstąpić od niej. Wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy stanowił załącznik nr 4 do umowy.

Umowa zawarta została według wzorca umownego stosowanego przez pozwaną oznaczonego jako „P/U/K./1.4”.

(dowód: umowa – k. 11-16)

Zgodnie z § 19 ust. 1 pkt 3 Regulaminu wypłata pożyczki/kredytu następowała m.in. po zapłacie należnych prowizji i opłat.

(dowód: regulamin – k.106-112)

Dnia 9 października 2014 roku S. D. (1) dokonał całkowitej spłaty pożyczki.

(fakt bezsporny, także raport BIK, k. 17)

Dnia 5 stycznia 2021 roku pozwana dokonała całkowitego rozliczenia pożyczki w związku z jego wcześniejszą spłatą.

(fakt bezsporny, rozliczenie, k. 20)

Na podstawie umowy cesji z dnia 22 grudnia 2020 roku S. D. (1) przelał na pozwanego wierzytelności pieniężne wynikające ze wskazanej powyżej umowy, w szczególności wierzytelności o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów oraz o zwrot kosztów w związku z wcześniejszą spłatą kredytu konsumenckiego. Umowa została opatrzona własnoręcznym podpisem cedenta i reprezentującego cesjonariusza.

Sporządzono projekt pełnomocnictwa datowany na dzień 12 marca 2021 roku, mocą którego S. D. (1) miał udzielić powódce pełnomocnictwa do złożenia oświadczenia wynikającego z art. 45 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim, przewidującego sankcję tzw. kredytu darmowego oraz do jego dalszego wykorzystania w kontaktach z właściwymi podmiotami zarówno w postępowaniu przedsądowym, jak i w postępowaniu sądowym, w szczególności poprzez przesłanie złożonego oświadczenia do kredytodawcy.

(dowód: umowa cesji, k. 18; projekt pełnomocnictwa – k. 23)

Dnia 15 marca 2021 roku S. D. (1) oraz G. G. (wiceprezes powodowej spółki) mieli złożyć podpisy elektroniczne pod jakimś dokumentem o wskazanym w poświadczeniu numerze ID przy użyciu platformy A.com.

(dowód: karta podpisów – k. 28)

Pismem z dnia 25 marca 2021 roku powódka – w imieniu S. D. (2) – złożyła pozwanej oświadczenie o skorzystaniu z sankcji tzw. kredytu darmowego na podstawie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim.

Jednocześnie powódka wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 2.094,05 zł – w terminie nie dłuższym niż 7 dni.

(dowód: oświadczenie – k. 21-22., potwierdzenie nadania – k. 26)

Sąd zważył, co następuje:

Sprawa rozpoznawana była według przepisów o postępowaniu uproszczonym.

Powyższy stan faktyczny zasadniczo był bezsporny pomiędzy stronami, zaś rozstrzygnięcie sprawy zależało głównie od prawnej oceny ustalonych wyżej okoliczności faktycznych.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować autentyczność przedstawionych przez strony dokumentów.

Zważył bowiem należało, że żadna ze stron nie podniosła w toku niniejszego postępowania zarzutów co do autentyczności tych dokumentów, a nadto wymienione powyżej dokumenty zostały podpisane i nie noszą żadnych znamion podrobienia czy przerobienia. Dodatkowo, Sąd miał na uwadze, że żadna ze stron nie zaprzeczyła, że osoby

podpisane pod wyżej wskazanymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych – wyjątek stanowiło jedynie elektroniczne podpisanie dokumentu pełnomocnictwa przez konsumenta.

Natomiast prywatna opinia pozwanej oraz kopie wyroków wydanych w innych sprawach nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia, albowiem po pierwsze sąd nie był nimi związany, a po drugie stanowiły wyraz stanowiska procesowego stron.

Przystępując do rozważań należało zauważyć, że w uzasadnieniu wyroku nie ma potrzeby ani obowiązku wyrażania szczegółowego stanowiska do wszystkich poglądów prezentowanych przez strony, o ile nie miały one istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 1998 roku w sprawie II UKN 282/98, OSNP 1999/23/758). Dopuszczalne – a w świetle brzmienia art. 327¹ § 2 k.p.c. wręcz konieczne – jest rozprawienie się z poszczególnymi zarzutami niejako en bloc, poprzez zaprezentowanie odmiennego zapatrywania w kwestii faktów lub prawa nie pozostawiające przestrzeni dla racjonalnej obrony pozostałych zarzutów, które – przy uwzględnieniu koncepcji sądu – stają się wówczas bezprzedmiotowe (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20.12.2017 r. w sprawie VI ACa 1651/15, LEX nr 2457546).

Podstawę prawną powództwa stanowił art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c. Jak stanowi ten ostatni, kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Przepis ten stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Z kolei kwestią prejudycjalną w niniejszej sprawie była ocena, czy konsument złożył oświadczenie w trybie art. 45 ust. 1 u.k.k. o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, a także czy mogło być skuteczne po przelewie wierzytelności wynikającej z zawartej z pozwaną umowy kredytowej.

Jak stanowi art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a-36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie.

Zważyć jednak należało, że na dzień zawierania umowy ww. przepis nie zawierał możliwości skorzystania z sankcji kredytu darmowego w razie naruszenia art. 33a i art. 36a-36c u.k.k.

Sankcja kredytu darmowego polega zatem na uprawnieniu konsumenta do spłaty kredytu bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy. Art. 45 u.k.k. implementuje art. 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U.UE L z dnia 22 maja 2008 r.), który nakazuje stosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji, mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z tą dyrektywą.

Nie zasługiwał także na aprobatę zarzut niedopuszczalności dochodzenia przez powódkę roszczeń konsumenckich. Podkreślenia wymaga, że przelew wierzytelności skutkuje wstąpieniem cesjonariusza w ogół uprawnień służących uprzednio cedentowi.

Cesja polega na przejściu wierzytelności na cesjonariusza, przy czym wierzytelność ta służy cesjonariuszowi w takim samym zakresie, w jakim przysługiwała ona cedentowi. Bez znaczenia pozostają przy tym indywidualne przymioty cesjonariusza lub jego forma organizacyjno-prawna.

W konsekwencji przedsiębiorca może na skutek cesji dochodzić roszczeń, które powstały w ramach stosunku konsumenckiego. Przytoczone przez pozwaną orzeczenie (...) w sprawie o sygn. akt C-106/17 odnosi się do materii proceduralnej i korzystania z ułatwień służących konsumentom w sporach przeciwko przedsiębiorcom w zakresie jurysdykcji krajowej. Roszczenie konsumenta nie materializowało się w momencie wezwania do zapłaty. W niniejszej

sprawie termin przedawnienia odrywał się od terminu wymagalności roszczenia. Przysługiwało ono konsumentowi, ale wymagalność zależała od wezwania do zapłaty (art. 455 k.c.).

W niniejszej sprawie dla pozwanej nie miało znaczenia na rzecz jakiego podmiotu spełni świadczenie – zwróci ewentualnie nienależnie pobrane kwoty. Właściwość zobowiązania nie sprzeciwiała się przelewowi wierzytelności o zwrot kwot nienależnie pobranych od konsumenta.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała przejście wierzytelności z tytułu tzw. sankcji kredytu darmowego jedynie w zakresie obejmującym wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki zawartej przez B. B. (5). Przedłożona umowa cesji i umocowanie do złożenia oświadczenia woli w trybie art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim zostało opatrzone własnoręcznymi podpisami, zaś cesja zawiera jednoznaczne określenie wierzytelności przyszłej – jako wierzytelności wynikającej z zastosowania przepisu art. 45. Jest ona zatem zindywidualizowana dostatecznie w umowie cesji.

Z kolei w przypadku roszczenia wynikającego z drugiej umowy – zawartej przez S. D. (1) zarzut pozwanego nie wykazania legitymacji procesowej wydaje się zasadny. W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż cesja wierzytelności ma charakter ogólny i nie indywidualizuje przyszłej wierzytelności w sposób należyty. Ponadto załączone pełnomocnictwo do złożenia oświadczenia woli nie jest opatrzone podpisem mocodawcy, zaś powód nie wykazał integralnego związku między dokumentem pełnomocnictwa, a załączoną kartą podpisów.

Złożone wtórniki dokumentów mają charakter kopii nie poświadczonych za zgodność z oryginałem. Ponadto w przypadku dokumentu elektronicznego samo istnienie adnotacji na papierowych wtórnikach odnoszących się do numeru dokumentów nie stanowi o wykazaniu faktu podpisu. W sytuacji zakwestionowania tego przez stronę pozwaną koniecznym jest dokonanie weryfikacji, a zatem ustalenia tego czy w dokumencie elektronicznym zaszyty jest podpis elektroniczny osób składających co jest możliwe do weryfikacji nie na podstawie dokumentu w postaci papierowej, ale złożonego w postaci elektronicznej.

Skoro zatem strona reprezentowana była przez fachowego pełnomocnika to na niej spoczywał obowiązek wykazania faktu złożenia podpisu elektronicznego.

Tym samym nie można uznać, aby strona powodowa wykazała, iż składając oświadczenie w imieniu S. D. (1) o woli skorzystania z sankcji kredytu darmowego była umocowana do działania w jego imieniu.

Idąc dalej Sąd zważył, że art. 45 u.k.k. jest przepisem o charakterze sankcyjnym, wysoce restrykcyjnym wobec kredytodawców i dlatego nie może być poddany wykładni rozszerzającej. Celem sankcji kredytu darmowego jest pozbawienie kredytodawcy prawa do pobierania odsetek i innych opłat określonych w umowie z tytułu udzielonego kredytu za naruszenie obowiązków informacyjnych. Sankcja ta w daleko idący sposób modyfikuje treść stosunku prawnego łączącego kredytodawcę z konsumentem na niekorzyść tego pierwszego. Co do zasady zatem przepisy sankcjonujące dane postępowanie powinny być możliwie ściśle interpretowane nie pozwalając na pojawienie się obszarów niepewności prawnej.

Zgodnie z przepisem art. 45 ust. 5 u.k.k. uprawnienie do skorzystania z sankcji kredytu darmowego wygasa po upływie roku od dnia wykonania umowy.

Ustawodawca nie sprecyzował, co rozumie pod pojęciem „wykonania” umowy.

W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę termin, o którym mowa w art. 45 ust. 5 u.k.k. rozpoczyna swój bieg z chwilą wykonania umowy przez kredytobiorcę, a zatem z chwilą całkowitej spłaty kredytu czy pożyczki.

Nie ma podstaw do przyjęcia, że ustawodawca miał na myśli wyłącznie wykonanie umowy ze strony pożyczkodawcy. Interpretacja taka byłaby niekorzystna dla konsumenta, zwłaszcza w sytuacji, gdy spłata kredytu na mocy umowy zostaje odroczone w czasie na kilka lat. Z chwilą wypłaty kredytu umowa zostaje wykonana tylko przez jedną jej stronę, ale wciąż nie zostaje wykonana przez konsumenta.

O stanie „wykonania” umowy można mówić dopiero wtedy, gdy obie strony wywiążą się z głównych obowiązków z niej wynikających – czyli kredytodawca kredyt wypłaci, a kredytobiorca go spłaci. Moment, w którym dochodzi do całkowitej spłaty kredytu jest dla kredytobiorcy zawsze znany i łatwy do ustalenia i jednocześnie prowadzi do wygaśnięcia roszczeń kredytodawcy w stosunku do kredytobiorcy.

W ocenie sądu od tej chwili należy liczyć termin do złożenia prawokształtującego oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Omawiany termin ma charakter prekluzyjny i jest dość krótki – roczny.

W przekonaniu sądu ratio legis takiego uregulowania sprowadza się do konieczności uniknięcia stanu niepewności prawnej po stronie kredytodawcy co do tego czy może, czy też nie może liczyć na zysk związany z zawartą umową. Ponieważ przepis, jak zaznaczono na początku, ma charakter bardzo restrykcyjny w stosunku do kredytodawców i stanowi wyjątek od reguły odpłatności umów kredytowych, musi być on również interpretowany ściśle i restrykcyjnie. Dlatego nie można uwzględnić argumentacji strony powodowej, jakoby termin do złożenia oświadczenia woli o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego nie rozpoczął biegu, ponieważ pozwany nie zwrócił kredytobiorcy proporcjonalnej części prowizji w związku z wcześniejszą spłatą kredytu w myśl art. 49 u.k.k. Należy zauważyć, że kredytobiorczyni spłaciła kredyt w 2016 roku, a oświadczenie z art. 45 ustawy złożono w 2021 roku. Przy przyjęciu interpretacji powódki, kredytobiorca mógłby dowolnie wydłużać sobie termin do złożenia wskazanego oświadczenia oczekując na zwrot proporcjonalnej części prowizji, ale jednocześnie nie podejmując żadnych działań w kierunku uzyskania tego zwrotu, w szczególności, nie wzywając kredytodawcy do zapłaty. Wówczas dochodziłoby do łatwego obejścia przepisu, który w swym założeniu ma być restrykcyjny i wprowadzać krótki, nieprzywracalny i prowadzący do wygaśnięcia roszczenia termin na złożenie oświadczenia. Poza tym, należy zauważyć, że obowiązek zwrotu odpowiedniej części kosztów kredytu w razie jego wcześniejszej spłaty wynika nie bezpośrednio z umowy, ale z ustawy o kredycie konsumenckim (art. 49).

Z tych względów, sąd uznał, iż roszczenia wynikające z obu umów zostały sprekludowane, a powództwo wniesione po upływie terminu, o którym mowa w art. 45 ust. 5 u.k.k. i z tego względu jest niezasadne.

Odnosząc się z kolei do zawartych zarzutów związanych z samą umową pożyczki to należy zauważyć, iż w ocenie Sądu wskazanie całkowitej kwoty kredytu winno odnosić się do kwoty udostępnionej kredytobiorcy, bez uwzględnienia skredytowanych kosztów udzielenia pożyczki. Odnosi się to zarówno do stanu obowiązującego aktualnie, jak również w okresie zawarcia obu umów pożyczek objętych treścią pozwu. Niemniej jednak powódka nie wykazała tego, aby strona pozwana objęła całkowitą kwotą kredytu wartość skredytowanych kosztów.

Powódka zarzucała także, że umowa pożyczki narusza przepis art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k., który stanowi, że umowa o kredyt konsumencki, z zastrzeżeniem art. 31-33, powinna określać informację o innych kosztach, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki na jakich koszty te mogą ulec zmianie.

Zarzut ten nie był zasadny. Umowy przedłożone określała całkowitą kwotę kredytu, szacunkowy całkowity koszt kredytu, szacunkową wartość odsetek, koszt opłaty przygotowawczej, prowizji z tytułu udzielania pożyczki, składki ubezpieczeniowej.

Nadto w pkt 22 umowa określała opłaty za czynności windykacyjne.

Kolejnym zarzutem powódki było sformułowanie umowy w taki sposób, że zawarta w umowie informacja o prawie odstąpienia do umowy sugeruje, że oświadczenie o odstąpieniu może zostać złożone wyłącznie na formularzu stanowiącym załącznik do umowy. Zarzut ten nie był zasadny. Ustawa wymagała od kredytodawcy, aby zawarł w umowie pouczenie o prawie kredytobiorcy do odstąpienia umowy. Taką informację umowa niewątpliwie zawiera. Fakt dołączenia do umowy załącznika w postaci oświadczenia o odstąpieniu od umowy w żaden sposób nie narusza ustawy, a wręcz może być uznany jako gest ułatwiający konsumentowi odstąpienie od umowy w postaci dołączenia do niej gotowego do podpisania druku.

Zarzut naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. powódka wiązała także z brakiem wskazania warunku determinującego zmianę kosztów kredytu w sytuacji skorzystania z sankcji kredytu darmowego. W pkt 20. umowy określono warunki zmiany kosztów i opłat. Natomiast z treści wskazanego przepisu nie wynika obowiązek zamieszczania treści art. 45 ust. 1 u.k.k. w treści umowy.

Pomimo powyższych rozważań nie sposób uznać za zasadnego zarzutu pozwanej w oparciu o niezgodność żądania z art. 5 k.c. Poszukiwanie ochrony na gruncie przepisów ustawy o kredycie konsumenckim nie może zostać uznane za nadużycie, nawet jeżeli dochodzeniem roszczeń zajmuje się cesjonariusz masowo skupujący tego typu wierzytelności. Bez wątplenia taka kontrola stosowanych wzorców umownych – zwłaszcza w razie stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy – wpływa pozytywnie na praktyki na rynku usług finansowych w stosunku do konsumentów. Zważyć należy, że źródeł prawa należy poszukiwać nie tylko wprost w tekstach ustaw, ale także w orzecznictwie. Dobitym przykładem są działania powódki skutkujące uzyskaniem wyroku (...) z dnia 11 września 2019 roku sprawie o sygn. akt C-383/18 oraz uchwały Sądu Najwyższego w sprawie III CZP 45/19 z dnia 12 grudnia 2019 roku, co doprowadziło do zmiany praktyki wielu podmiotów rynku finansowego, w tym pozwanej, w razie wcześniejszej spłaty kredytu konsumenckiego. Co więcej na zarzut naruszenia zasad współżycia społecznego nie może powoływać się pozwana, która stosując opisane wyżej mechanizmy (przede wszystkim pobierając odsetki także od skredytowanych kosztów pożyczki – w niniejszej sprawie dodatkowo od kwoty niemal 14 tysięcy złotych) nadużywa prawa. Kwestia ewentualnego nadużycia prawa cesjonariusza wobec konsumenta pod kątem nieekwiwalentności świadczeń może być przedmiotem ewentualnych rozważań, jednak bez udziału pozwanej. Dokonując oceny przez pryzmat dokonanych naruszeń, trudno przypisywać pozwanej intencję ochrony interesów konsumentów, a wyłącznie próbę uniknięcia konsekwencji działania *contra legem*.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności, a w szczególności brak uprawnienia do dochodzenia roszczenia, brak uprawnienia do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego przez konsumenta, sprekludowanie powództwa, pomimo zasadności części zarzutów dotyczących rzeczonyj umowy, okazało się bezzasadne i jako takie w punkcie 1. wyroku podlegało oddaleniu na podstawie art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c. a *contrario* w zw. z art. 45 ust. 5 u.k.k., art. 509 § 2 k.c. a *contrario*.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 ze zm.) i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu obciążył powódkę całością poniesionych przez pozwaną kosztów procesu, na co składały się: opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa (17,00 zł) oraz wynagrodzenie pełnomocnika w osobie radcy prawnego w stawce minimalnej (3.600,00 zł). Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od zasądzonej kwoty należały się odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.